

Καθημερινές βλάβες «κόβουν» τα ήδη αραιά δρομολόγια

Οι δυσκολίες μετακίνησης με τον ΗΣΑΠ

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΗ

«Ετοιμαστέια να μπούμε σε φούρνο», ελεγαν δύο επιβάτες καθώς επιβιβάζονταν στον ΗΣΑΠ με κατεύθυνση προς Κηφισιά, προεξοφλώντας με ομακή βεβαιότητα πως η διαδρομή δεν θα είναι καθόλου ευχάριστη. «Οι μετακινήσεις είναι αφόρητες, ενώ τώρα, με τα καλοκαιρινά δρομολόγια, η αναμονή σπινά αγγίζει στις ώρες αιχμής τα 11 λεπτά», μεταφέρει στην «Κ» ο Χάρης, που παίρνει τον ηλεκτρικό από το Μονασπράκι σχεδόν καθημερινά για να φθάσει στη δουλειά του.

Ο ΗΣΑΠ, που εδώ και δεκαετίες διασχίζει μερικώς από τις πιο κεντρικές και πυκνοκατοικημένες περιοχές της πρωτεύουσας, από τα Πατήσια μέχρι την Ομόνοια και το Μονασπράκι, περιμένει ακόμη υπομονετικά να «φθάσει» στον σταθμό του 21ου αιώνα. Υπόμονετικά, γιατί έργα που θα μπορούσαν να δώσουν ανάσα στην ταλαιπωρημένη γραμμή, όπως αυτό της ανακατασκευής 14 σιρμών της παραλαβής, όπως κυκλοφορούν από το 1982-1985, μεταρρυθμίζονται και καθυστερούν. Εκτός από αυτούς, περίπου 8 σιρμοί του 2002 παραμένουν πάνω στο δεκαετία παρωπιωμένο λόγω βλάβης του σιλικονικού αετοστεγανώματος.

Την προηγούμενη εβδομάδα Γιάντσης, ερωτώμενος για τα ΜΜΜ στην Αθήνα που δεν έχουν κλιματισμό, ο αναπληρωτής υπουργός Μεταφορών Κωνσταντίνος Κυρανάκης έσπευσε προσωπικά ότι αυτό είναι το τελευταίο κελκόμαρ που οι ιολίτες θα βιώσουν αφόρτα: ζέουπ σε βαγόνια χωρίς κλιματισμό.

«Αν χαλάσει, αποσύρεται»

Καθημερινές βλάβες, αραιά δρομολόγια, απουσία κλιματισμού σε τέσσερις γαλλικούς σιρμούς – οι οποίοι έχουν παραχωρηθεί από το μετρό και εκ κατασκευής δεν διαθέτουν σύστημα ψύξης – συνθέτουν μια δύσκολη καθημερινότητα για το επιβατικό κοινό. Αυτά, σύμφωνα και με τους επιβάτες, είναι μερικά από τα προβλήματα που στοιχειώνουν εδώ και χρόνια την ιστορική αλλά επιβατηγό γραμμή του ΗΣΑΠ.

«Συμβαίνουν καθημερινά περίπου 3-4 βλάβες», μεταφέρουν από τις ΣΤΑΣΥ (λειτουργούν μετρό, τραμ, ΗΣΑΠ), τις οποίες αποδίδουν στην παλαιότητα του τροχαίου υλικού. «Όταν ένας σιρμός χαλάσει, αποσύρεται. Εάν δεν υπάρχει διαθέσιμος να τον αλλάξει, τότε το δρομολόγιο χάνεται», αναφέρει στην «Κ» ο Σταμάτης Γιαννόπουλος, πρόεδρος του Σωματείου Εργαζομένων ΣΤΑΣΥ. «Τα πρόβλημα της Ελλάδας σιρμών δεν είναι ομαρηνό. Πρόκειται για προβλήματα των τελευταίων 10-15 ετών, επειδή το τροχαίο υλικό είναι απαρχαιωμένο στη γραμμή 1 και από τα μηχανήματα και μετά υπήρχε υποχρηματοδότηση. Επίσης, 10 χρόνια δεν γίνονταν προσλήψεις, με αποτέλεσμα να οκάει και η βάρδια της υποστελέχωσης».

Βάρδιες και προσλήψεις

Ο ΗΣΑΠ είναι κεντρικό πρόγραμμα στο επίκεντρο, όπου τα στοιχεία, με μια αρκετά αιχμηρή ανακοίνωση, κατήγγειλαν περιστατικό λιποθυμίας ηλεκτρονόμου εξαιτίας βλάβης του κλιματισμού στις κλιματικές ηλεκτροδότησης. «Οι ελάσεις σιρμών που κυκλοφορούν στο δίκτυο υπολειπόμενες και ανεπάρκεις, η εξασφάλιση βασικών συνθηκών για ασφαλή εργασία πάρα περιττή», αναφέρουν. Από την πλευρά τους οι ΣΤΑΣΥ κάνουν λόγο για περιστατικό αδιαιθέτως, επισημαίνοντας πως το τεχνικό πρόβλημα προέκυψε κατά τη διάρκεια του δρομολογίου και ενώ ο σιρμός ήταν λειτουργικός. Παρόλ'αυτα η εταιρεία ανέφερε πως σε περιόδους υψηλών θερμοκρασιών προγραμματίζει επιπλέον βάρδιες τεσσάρων οδών, ώστε να γίνεται ο χρόνος παραμονής στην κερπίνα. Όταν αφορά τις προσλήψεις, η γραμμή 1 μετράει περίπου 80 τεχνίτες, σε ένα σύνολο γύρω στους 720

Επιβίβαση σε σιρμό του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου, στον σταθμό «Νέο Φάληρο». Η μειωμένη συχνότητα των δρομολογίων κατά τους θερινούς μήνες, η παλαιότητα του τροχαίου υλικού, που οδηγεί σε τεχνικά προβλήματα, και οι λιπείς θερμοκρασίες του καλοκαιριού συνθέτουν το παλιό της ταλαιπωρίας για το επιβατικό κοινό της ιστορικής γραμμής 1. Το πυλωμένο έργο της ανακατασκευής 14 σιρμών, οι οποίοι κυκλοφορούν στον ΗΣΑΠ από το 1982, έχει ολοκληρωθεί από τον Δεκέμβριο του 2022, αλλά ακόμη δεν έχουν μπει στις ράγες.

69,9 εκατ.

ήταν οι επιβάσεις στη γραμμή 1 το 2024, από 64,8 εκατ. το 2023.

96.455

δρομολόγια εκτελέστηκαν το 2024, ενώ ο αντίστοιχος αριθμός το 2023 ήταν 102.442.

14

ανακατασκευασμένοι σιρμοί αναμένεται να παραδοθούν οριστικά, αρχής γενομένης από τον Οκτώβριο του 2025.

8

σιρμοί του 2002 παραμένουν πάνω στο δεκαετία παρωπιωμένο.

που απασχολούνται στην εταιρεία (μετρό, τραμ, ΗΣΑΠ), ενώ δρομολογούνται προσλήψεις 104 τεχνικών για όλη την εταιρεία.

Παρά τα προβλήματα, όπως και στο μετρό, έτσι και στον ΗΣΑΠ η επιβατική κίνηση, μετά και την πανδημία, ανακάμπτει και κινείται ανοδικά. Σύμφωνα με στοιχεία για την επιβατική κίνηση, το πρώτο εξάμηνο του 2024 σημειώθηκε άνοδος 8,38% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα το 2023, με τον αριθμό να αγγίζει τους 35.072.260 επιβάτες, ενώ οριστική αύξηση 0,42% καταγράφηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025 (35.219.507 επιβάτες). Συνολικά το 2024, οι επιβάσεις στη γραμμή 1 ήταν 69,9 εκατ., από 64,8 εκατ. Βεβαίως, τα εκτελεσθέντα δρομολόγια σημειώνουν χρόνο με τον χρόνο πτώση. Από 102.442 το 2023, σε 96.455 το 2024.

Υψηλόβαθμα στελέχη των ΣΤΑΣΥ υποστηρίζουν στην «Κ» πως «κάθε χρόνο οι βλάβες αυξάνονται, όσο δεν αντικαθίστούνται τα τρένα που πρέπει να ανακατασκευαστούν. Εάν

δεν έρθουν οι 14 ανακατασκευασμένοι σιρμοί, δεν θα στρώσει η γραμμή 1». Μάλιστα προβλέπουν ότι τα στοιχεία του 2025 θα δείξουν επιδείνωση.

Χωρίς κλιματισμό

Ανάμεσα στους σιρμούς που κυκλοφορούν στη γραμμή 1, τέσσερις είναι οι λεγόμενοι «γαλλικοί» του μετρό. Παρότι οι συγκεκριμένοι σιρμοί εντάχθηκαν με σκοπό να αυξήσουν το μεταφορικό έργο για να μειωθούν οι χρονοαποστάσεις, δεν διαθέτουν κλιματισμό. Αν και, όπως υποστηρίζουν από την εταιρεία, εκτελούν δρομολόγια μόνο τις πρωινές και τις βραδινές ώρες, όσοι επιβάτες τρέχουν μετακινούνται με αυτούς αποβιβάζονται κούρσοι. Τους χειμερινούς μήνες, τις ώρες αιχμής (7.00-10.00 και 14.30-17.30), ο οποίος είναι η κυκλοφορία 19 σιρμών στη γραμμή 1, οστόσο λόγω βλάβων (π.χ. πόρτες ή ηλεκτρικές βλάβες) κυκλοφορούν συνήθως κατά μέσον όρο 17.

Το πυλωμένο έργο της ανακατασκευής 14 σιρμών

που κυκλοφορούν στον ΗΣΑΠ από το 1982 είχε μεν αρχικά υπογραφεί από τον Δεκέμβριο του 2022, αλλά ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί οριστικά.

Εξαιτίας των αλληλεπιδράσεων κλιματισμού, έπειτα και από την υπογραφή τροποποιημένης σύμβασης με τον Ισπανό ανάδοχο CAF, βάσει της οποίας αυξήθηκε το ομαρτικό κέρμα κατά 6,2 εκατ. και μετατέθηκαν τα χρονοδιαγράμματα, οι ΣΤΑΣΥ του επέβαλαν τρία πρόστιμα, ενώ κατά πληροφορίες επικλείεται και τέταρτο.

Παραλαβή κάθε μήνα

Καθώς τα χρονοδιαγράμματα που αναφέρονται στη συγκεκριμένη σύμβαση έχουν παρέρθει, στόχος πλέον είναι η παραλαβή του πρώτου ανακατασκευασμένου σιρμού των Οκτωβρίου του 2025 για δοκιμές, ώστε να τεθεί σε λειτουργία τον Φεβρουάριο του 2026. Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, «από τον Φεβρουάριο του 2026 θα έρχεται κάθε μήνα ένας καινούργιος σιρμός».